

Hjälp till självhjälp - en analys av den kommunala budget- och skuldrådgivningen

Vilka är Statskontoret?

- Regeringens utredningsmyndighet
 - Vi utreder och utvärderar statlig och statligt finansierad verksamhet inom alla sektorer/departement.
 - Våra rapporter används för att effektivisera och ompröva statlig verksamhet.
 - De flesta av våra rapporter grundar sig i ett uppdrag från regeringen.
 - Vi är generalister och inte specialister.

Regeringsuppdrag

- analysera och utvärdera den kommunala budget- och skuldrådgivningen

1. Uppfyller den kommunala budget och skuldrådgivningen sitt syfte att genom ekonomisk rådgivning bidra till att förebygga att individer får skuldproblem och att hjälpa skuldsatta personer?
2. Är systemet för budget- och skuldrådgivning effektivt?

Tillvägagångssätt

- Intervjuer med budget- och skuldrådgivare och verksamhetschefer
- Intervjuer med myndigheter
 - Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, IVO, Finansinspektionen.
- Intervjuer med andra
 - SKR, BUS-föreningens styrelse, forskare.
- Övrigt material
 - Ex enkäter, kartläggningar och statistik.

Våra bedömningsgrunder

- Kommunernas ansvar att se till att verksamheten anpassas efter kommuninvånarnas behov.
- Rådgivning ska vara lättillgänglig, erbjudas i tid och vara känd.
- Ett effektivt system består av aktörer vars stöd är behovsanpassat.
 - Myndigheterna har ett eget och ett gemensamt ansvar.
- Samverkan kan göra budget- och skuldrådgivningen mer synlig och känd.
 - Relevanta myndigheter, organisationer och kommuner ska bidra till att synliggöra budget- och skuldrådgivningen.

Syftet uppnås delvis

- Alla kommuner erbjuder budget- och skuldrådgivning.
 - Men det är fortfarande stor spridning på hur mycket tid och resurser som kommunerna lägger på verksamheten.
- Kommunerna utgår inte alltid från en behovsanalys i sin planering och dimensionering av rådgivningen.
- Oklart för många kommuner hur de ska arbeta förebyggande samt öka kännedomen om rådgivningen.

Syftet uppnås delvis

- Kommunerna samverkar med andra kommuner för att kunna erbjuda rådgivning.
- Kommunerna har ett stort ansvar för att samverkan inom kommunen och med andra aktörer fungerar bra.

Systemet är i stort effektivt men kan förbättras i vissa delar

- Konsumentverkets stöd till budget- och skuldrådgivare fungerar i stora delar bra.
- Konsumentverket behöver följa upp sina rekommendationer för budget- och skuldrådgivningen.
 - **Statskontorets förslag:** Regeringsuppdrag om att följa upp och vid behov revidera rekommendationerna.
- Konsumentverket kan samverka mer aktivt med Socialstyrelsen för att möta rådgivarnas behov.
 - **Statskontorets förslag:** Konsumentverket samverkar med Socialstyrelsen inom ramen för Konsumentverkets stöd till budget- och skuldrådgivare.

Systemet är i stort effektivt men kan förbättras i vissa delar

- IVO har inte utfört tillsyn eftersom myndigheten inte ser rådgivningen som ett prioriterat riskområde.
 - **Statskontorets förslag:** IVO utreder förutsättningarna för tillsyn av budget- och skuldrådgivningen.
- Kronofogdemyndigheten bidrar till att systemet för budget- och skuldrådgivare blir effektivt.

Systemet är i stort effektivt men kan förbättras i vissa delar

- Tidiga insatser behöver bli mer effektiva.
- Samverkan mellan relevanta aktörer behöver förstärkas för att systemet ska bli mer effektivt.
 - **Statskontorets förslag:** Regeringsuppdrag till Konsumentverket att i samarbete med relevanta myndigheter och andra aktörer verka för en fördjupad samverkan.

Ladda ned rapporten
på statskontoret.se

